

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 286

Maribor, petek 18. decembra 1931

»JUTRA«

zha a razun nedeje in praznikov vsak dan ob 16, ur
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Volja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova stranka

Kot logična posledica politike 6. januarja, ustave od 3. septembra in volitev dne 8. novembra, je bila te dni osnovana velika državna stranka, kateri so ustanovitelji dali karakteristično ime »Jugoslovenska radikalna kmetijska demokracija«. Že v imenu samem je vsebovan osnovni značaj te novi politične organizacije, povsem jasno pa je poudarjen v programu in statutih. Jugoslovensko narodno in državno edinstvo, radikalno kmetijsko pojmovanje socialne in gospodarske politike in demokratično upravljanje države in vseh samouprav, to so njena gesla, cilji in ideali.

S kakšnimi sredstvi hoče nova stranka izvrševati svoj program v praksi, nam povedo statuti, kakšno bo njeno delo v podrobnostih, bo pa določala časovna potreba in splošna situacija. Čim bolj prožna bo v tem oziru, tembolj bo uspevala in pridobivala zaupanje širokih množic našega naroda, ki so se že davno naveličale stare razcepljenosti in so same stremele po nedeljenem skupnem delu.

Časi, v katerih je stranka nastala in v katerih se bo razvijala in udeleževala v javnem življenju, so izredno težki in zahtevajo od političnih pokretov v prvi vrsti dejanskega stvarnega dela, ne pa brezplodnega teoretiziranja. To poslednje ne more rešiti perečih problemov, ki teže vse sloje enako, ne more nasiliti gladnih, zaposliti brezposelnih, pospešiti trgovine in obrti, izboljšati položaja poljedelcev, delavcev, nameščen- cev itd. Zato bo morala nova Jugoslovenska radikalna kmetijska demokracija potisniti v ozadje vsa teoretična vprašanja o svetovnih nazorih, državno-pravnih načelih, razredni ureditvi itd. in iti na delo za gospodarsko konsolidacijo. Ta je danes za ves naš narod in za vso državo najnujnejša; vse drugo bo potem prišlo samo po sebi.

Docela napačno je bilo namreč mnenje predšestojanjskih strank in politikov, da je srečna ali nesrečna bodočnost naše domovine odvisna od državne ureditve, od oblike in ne od vsebine. Kdor pozna široke ljudske plasti, ve prav dobro, da jih to zelo malo zanima. Državno in sploh vsako politiko presojaajo s čisto praktičnega vidika, in glavno jim je vprašanje, kaj jim nudi konkretnega, gospodarsko dojemljivega. Zato bodo danes s tem večjim veseljem in odobravanjem sprejele vsako gospodarsko in socialno dobrino, ki jim bo izbojevala nova stranka po svojih voditeljih in narodnih poslancih.

Če bo tedaj nova stranka znala vršiti svoje pravo in najnujnejše poslanstvo. potem je lahko že danes prepričana, da se je bo narod oklenil z vso dušo in ji sledil tudi tam, kjer sam ne bo neposredno prizadet. Na ta način bo postala Jugoslavija zares ena sama velika, zedinjena in za vselej neločljiva enota, prešinjena z enotno voljo, narodno in državno mislijo in trajno pripravljenostjo iti v boj proti vsakemu notranjemu in zunanemu sovražniku. Kajti, še veliko bolj

Krvave demonstracije v Voitsbergu

SOCIALISTI NAVALILI NA OROŽNIKE. — DVE OSEBI MRTVI IN VEČ RANJENIH.

GRADCE, 18. decembra. V Voitsbergu so imeli v sredo zvečer socialni demokrati veliko zborovanje, istočasno so pa orožniki napravili v občinski hiši preiskavo, ker so bili obveščeni, da so tam večje količine orožja in granat. Pri preiskavi so res našli več zabojev bomb, katere so zaplenili. Čim so pa socialisti izvedeli za preiskavo in zaplenbo orožja, so odkorakali proti orožniški vojašnici. Že med potjo so srečali nekega orož-

nika in ga nevarno ranili, obenem so mu pa tudi vzeli puško, s katero so potem streljali na orožniško postajo in pri tem ustrelili neko tamkaj stanujočo učiteljico. Nastala je prava bitka med orožniki in socialnimi demokrati, v kateri je bilo 1 oseb ranjenih. Izmed ranjencev je komunist Pavel Grossmann v bolnišnici umrl. Graška deželna vlada je poslala včeraj v Voitsberg orožniška ojačenja.

Razprava proti dr. Pirmerju

DRŽAVNI PRAVDNIK ZAHTEVA OB-SODBO NA OSNOVI ZAKONA O VELEIZDAJI.

GRADEC, 18. decembra. V Voitsbergu razpravi proti dr. Pirmerju in tovarišem je državni pravdnik v dolgem govoru utemeljeval obtožnico proti voditelju in povzročiteljem poskušane heimwehrovskega prevrata dne 13. septembra letos. Izjavil je, da vzdržuje v celoti svoje predloge in zahteva obsod-

bo na osnovi zakona o veleizdaji. Dogodki 13. septembra se nikakor ne dajo primerjati z žalostnimi dogodki julija l. 1927, katerim je sledil apel vlade na Heimwehr. Nato je pričel govoriti dr. Pirmerjev zagovornik, odvetnik dr. Bussan, ki ob času tega poročila še govori.

Znaki svetovne gospodarske krize

SILNO ZNIŽANJE ZASLUŽKOV V NEMČIJI. — DEMONSTRACIJE BREZPOSELNIH V BUDIMPEŠTI. — STAVKA V BOMBAYU.

BERLIN, 18. decembra. Po najnovejših ugotovitvah instituta za proučevanje konjunktura se je delovni zaslužek še bolj nizek. To znižanje znaša 76 milijard mark, znižal letos za 50 milijonov mark. Spomladi se bodo razmere še poslabšale in bo zaslužek še bolj nizek. To znižanje zaslužka pa nikakor ni v skladu s padcem cen, ki so se znižale povprečno le za 12 in pol odstotkov.

BUDIMPEŠTA, 18. decembra. Včeraj so bile tu velike demonstracije brezposelnih, proti katerim je mora-

la nastopiti celokpna policija. V zvezi s temi dogodki je bilo danes dopoldne aretiranih preko 1000 oseb. Več sto aretirancev je bilo pridržanih v zaporu, ostali so pa bili izpuščeni.

BOMBAY, 18. decembra. Včeraj je nastala tu železničarska stavka, katere se udeležuje 3500 železničarjev. Stavkujoči protestirajo proti podaljšanju delovnega časa in odpustu 900 železničarjev. Prometne oblasti utemeljujejo svoje postopanje z občutnim zmanjšanjem prometa in rentabilitet indijskih železnic.

MINISTRSKI PREDSEDNIK V VRNJAČKI BANJI.

BEOGRAD, 18. decembra. Kakor poroča poluslužbena agencija »Avala«, je odpotoval ministrski predsednik in minister notranjih zadev Peter Živković v Vrnjačko banjo, kjer bo ostal več dni, da se odpočije po napornem delu zadnjih tednov.

PRORAČUNSKI OSNUTEK IZROČEN POSLANCEM.

BEOGRAD, 18. decembra. Finančni minister je izročil finančnemu odseku narodne skupščine državni proračunski osnutek za proračunsko leto 1931/32. Poslanci so naprošeni, da ga proučijo do prihodnjega zasedanja.

kakor v zakonu, velja v politiki globoka modrost starega narodnega pregovora, da vodi pot ljubezni do srca skozi želo-dec.

V tem znamenju želimo Jugoslovenski radikalni kmetijski demokraciji, da bi se krepko in naglo razvijala, da bi nam u-

BORBA S TIGROM V AEROPLANU.

BERLIN, 18. decembra. Po poročilu iz Dobra se je v nekem aeroplanu, ki je letel čez Rokavski preliv v London, razvila razburljiva borba med nekim dompterjem (krotilec zverin) in bengalskim tigrom. Dompter je vozil tигра v letalu v London, kjer bi moral nastopiti, med potjo je pa zver pobegnila iz kletke v kabino. Šele po dolgotrajni borbi se je krotilec posrečilo tигра ugnati, a pri tem mu je zver zadala več nevarnih ran.

POLA NEGRI UMIRA.

NEWYORK, 18. decembra. Kakor poročajo iz Hollywooda, je slavna filmska diva Pola Negri težko zbolela in umira. Zdravniki so jo skušali rešiti s transfuzijo krvi, kar pa njenega stanja ni prav nič izboljšalo.

stvarila boljše čase in nam po dolgih letih razcepljenosti in razprtij prinesla željeno slovo. Pogoje za to ima, in tudi potrebna sredstva so ji na razpolago, zato smo prepričani, da bo njena ustanovitve začetek nove dobe v notranji politični zgodovini kraljevine Jugoslavije.

Proslava kraljevega rojstnega dne

Kraljev rojstni dan je proslavil včeraj Maribor z vso svečanostjo. Vse mesto je bilo v zastavah. Dopoldne je v stolnici škof dr. Tomažič opravil slovesno sv. mašo, kateri so prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblastev in številni verniki. Službe božje so bile tudi v evan- geljski cerkvi in pravoslavni kapeli. Popoldne je bila v kazinski dvorani slavnostna akademija realke, ki je imela velik uspeh. V večernih urah je vojaška godba priredila po mestu mirozov. Družabni večer mariborskih častnikov v veliki unjonski dvorani je bil polno obiskan in je potekel zelo animirano. V gledališču pa so dali Cankarjevega »Kralja na Betajnovi«.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 18. decembra. Zaprto.

Sobota, 19. decembra ob 20. uri »Ženitev«, ab. A.

V nedeljo 20. t. m. bosta v mariborskem gledališču dve predstavi: popoldne ob 15. uri se bo kot otroška predstava vprizorila Gorinskova spevoigra »Rdeča kapica«. — Zvečer ob 20. uri se bo ponovila Zellerjeva melodijozna in komike polna opereta »Ptica« za ab. D. Dramatična šola. Ker sem se vrnil s potovanja, bo dramatična šola zopet v nedeljo 20. t. m. od 9. do 13. ure. Pridite polnoštevilno. — Jože Kovič.

Iz gledališke pisarne: Abonenti abon. A. ki se želijo udeležiti jutrišnjega koncerta Bratislavske filharmonije, lahko dobijo predstavo »Ženitev« drugič. Prosimo pa dotične p. n. abonente, da se javijo do jutri opoldne pri gledališki blagajni.

Velik požar v Beogradu.

Snoči okrog 21. ure je izbruhnil v malosavskem okraju v Popovičevem mlinu požar, ki se je z bliskovito naglico razširil na vse objekte velikega mlina. Požar je eden največjih, kar jih pomnijo Beograjčani. Gasilci so s nad človeškimi napori gasili vso noč in so le s težavo ohranili sosedne hiše ognja. Škoda znaša krog 10 milijonov. Kako je požar nastal, še ni dognano. V ROMUNIJU POSNEMAJO HITLERJA.

BUKAREŠTA, 18. decembra. Po tu kajšnjih vesteh je šef antisemitske lige Cuza stopil v stik s Hitlerjem in namerava v Romuniji osnovati nov pokret po vzorcu nacionalnih socialistov v Nemčiji. Cuza sodelavec Mac pa je včeraj pozval akademike na boj proti komunizmu in jim priporočil, da se priključijo novemu gibanju. Bukareštanski visokošolci bodo baje sledili temu pozivu in odposlali tudi posebno deputacijo na kongres nemških visokošolcev, pristašev Hitlerja, ki bo v kratkem v Hamburgu.

SIRIJA POSTANE KRALJEVINA.

PARIZ, 18. decembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da bo Francija že v najbližjem času vrnila mandat nad Sirijo in deželo proglasila za svobodno kraljevino. Prvi kralj bo postal najbrže bivši kedi Abas Hilmi paša.

NOVE ANGLEŠKE CARINE.

LONDON, 18. decembra. Vlada bo, da zaščiti domačo proizvodnjo, uvedla 50odstotno carino na vse uvožene fotografske aparate, utenzilije, radio-aparate in potrebščine

Ustanovitev društva „Trgovska akademija“ v Mariboru

AKCIJA ZA GRADNJO POSLOPIJA ZA NAŠO DRŽAVNO TRGOVSKO AKADEMIJO.

V članku o vprašanju razporeditve in namestitve naših mariborskih srednjih in strokovnih šol, objavljenem v torkovem »Večerniku«, smo med drugim naglašali le nujno potrebo gradnje posebnega poslopija za našo državno trgovsko akademijo. Kakor pa sedaj doznavamo, je zadevna akcija, zasnovana po zgledu ljubljanske, že pokrenjena. Prav te dni so bila sestavljena pravila za ustanovitev društva »Trgovska akademija v Mariboru« in že v doglednem času bo tudi prvi sestanek ter nato ustanovni občni zbor.

Namen novega društva bo zgraditi v našem mestu poslopije za državno trgovsko akademijo, skrbeti za sredstva, da se zavod opremi s potrebnimi učili, didaktičnimi pripomočki, laboratoriji in knjižnico. Mimo tega bo pa društvo dajalo dijakom in dijakinjam tega zavoda tudi študijske in ekskurzijske podpore ter skrbelo za to, da bo uredba zavoda čim popolnejša in v najboljšem skladu z zahtevami modernega trgovskega učilišča.

Sredstva novega društva bodo dohodki iz članarine, prireditve, zbirke, podpor,

daril in volil. Tvorili ga bodo redni člani, ustanovniki in pospeševalci. Redni člani bodo lahko vse fizične in pravne osebe, ki se bodo priglasile in jih bo odbor sprejel. Ustanovniki bodo postali oni, ki bodo poklonili enkrat za vselej znesek 25.000 Din, pospeševalci pa bodo morali vplačati vsaj 2500 Din. Imena ustanovnikov se bodo vklesala v spominsko ploščo v novi zgradbi trgovske akademije, pospeševalci pa se bodo vpisali v spominsko knjigo.

Z ustanovitvijo tega društva, ki bo seveda moralo izposlovati primerno podporo tudi od države, banovine in občine, bo storjen prvi veliki korak do izpolnitve nujne potrebe po novi zgradbi za trgovsko akademijo v Mariboru, zato smo prepričani, da bodo vsi, ki jim je pri srcu razvoj našega mesta in izobrazba našega trgovskega naraščaja, posebno pa trgovci, obrtniki in industrijci, storili svojo dolžnost in pristopili vsi vsaj kot člani k društvu. Če bo podpisovanje vsestransko, potem bo dobilo naše najvažnejše trgovsko učilišče na slovenskem severu lahko že v najkrajšem času svoj lastni dom.

Mariborski in dnevi drobiž Slovaška Filharmonija v Mariboru

Vaše mesto naši nabidku prijačo opravdu s bratrsko lasko a my také se nejvice tšime na návštěvu u Váš.

»Vaše mesto je sprejelo našo ponudbo resnično z bratsko ljubeznijo in mi se tudi najbolj veselimo obiska pri Vas.« S temi besedami je javila pretekli teden »Slovaška Filharmonija« mariborski Ligi svoj definitivni program za veliki orkestralni koncert, ki bo v soboto, dne 19. decembra ob 20. uri v dvorani »Union«. Vstopnine so izredno nizke, tako da je res kljub krizi in številnim praznikom v tem mesecu vsakomur omogočen obisk tega krasnega koncerta.

Maribor je že pred leti pozdravil v svoji sredini slovaški pevski zbor učiteljev iz Bratislave; tudi druge češke pevske zборе smo slišali. Orkestralnega koncerta iz Češkoslovaške pa še nismo imeli v Mariboru. In baš na tem polju so Čehoslovaki po vsem svetu znani kot prvi mojstri. Tradicija prijateljstva Maribora do Čehoslovakov, nacionalna in kulturna zavest Maribora in pa ljubezen

do plemenite godbe zahteva, da Mariborčani tudi to pot napolnijo dvorano »Uniona«, in tudi sicer izkažejo gostom vso gostoljubno pozornost.

Vabimo zlasti pevske zборе, da sprejmejo s pravo bratsko ljubeznijo brate iz Bratislave!

Gosti se bodo pripeljali iz Ljubljane v soboto 19. t. m. ob pol 12. uri in bodo nastanjeni vsi v hotelu »Orel«. Mariborčani, prijatelji Čehoslovakov, zastopniki kulturnih društev in oblasti so vabljeni, da se udeležijo zlasti tudi prijateljskega sestanka po koncertu in v nedeljo 20. t. m. točno ob pol 13. uri skupnega obeda v dvorani »Orel«, na kar odidemo skupno z gosti na kolodvor. Odpotujejo ob 15.45. Za obed (Din 20.—) se mora vsak priglasiti bodisi v hotelu »Orel« ali pri predsedniku Lige, telefon 2099. — JČ-li-ga Maribor.

Nova grobova.

V splošni bolnišnici je preminul v starosti 52 let posestnik in župan občine Gornji Jakobski dol, Ivan T r o j n e r. Pokojnika prepeljejo v nedeljo v njegov domači kraj. — Na Pobrežju je umrl posestnik in uradnik drž. železnic Blaž Ž e l e z n i k, star 50 let. Pokojnik je bil nekaj časa tudi župan pobreške občine. Pogreb je bil danes na mestnem pokopališču. Blag jima spomin! Preostali naša sožalje!

Starokatoliška služba božja

bo v nedeljo, 20. t. m. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma (II. nadstropje).

Zahvala.

Ob priliki sprejema trboveljske dece je pogostil gosp. Jos. Majdič, restavrater kolodvorske restavracije, deco s čajem. Prav lepo se mu zahvaljujemo, izrekamo pa tudi prisrčno zahvalo našim članicam, ki so prispevale pecivo.

Marib. slov. žensko društvo.

Epidemija ošpic.

Med mariborsko dečo v zadnjem času zelo razsajajo ošpice. Bolezen se pojavlja letos v veliko ostrejši obliki kakor navadno in je v mnogih primerih združena s komplikacijami kakor vnetje srednjega ušesa, pljučnica in dr.

Okras

za božična drevesa v lepi izbiri zelo ugodno pri Drago Rosina, Vetrinjska ulica 26.

Protidraginjska akcija.

Ne samo visoke najemnine privatnih stanovanj, ampak tudi pretirano visoke najemnine za trgovske, obrtniške in gostilniške lokale postajajo v sedanjih krizi nezno breme. Da ta ali oni trgovec in obrtnik zaide v stečaj, je gotovo mnogo kriva visoka najemнина in dejstvo je tudi, da je ta ali oni primoran opustiti svojo obrt, ker ne zmora poleg davkov in doklad še pretirane najemnine. Zanimiva, a obenem žalostna slika današnjih razmer bi se nam nudila, ako bi navedli konkretne primere, kolike najemnine plačuje večina trgovcev in obrtnikov. Tudi tu tičijo brezdvomno vzroki današnje draginje, ki tare nameščence in delavca. Zato so o tem vprašanju razpravljali zborovalci na zadnjem protestnem shodu in energično zahtevali znižanje najemnin, tudi za lokale, delavnice in skladišča. V resoluciji apelirajo vsi prizadeti krogi, da se najemnine odmerijo po zakonu.

Na družabnem večeru

»Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev v Mariboru« svira izboren salonski orkester najnovejše šlagerje. Nameščenci, pridite na svojo prireditev in pripeljte s seboj one, ki si žele prijetnega večera v krogu tovarišic in tovarišev. V soboto, dne 19. decembra tedaj vsi v Narodni dom. Začetek ob 20. uri, vstopnine ni.

Študijska knjižnica v Mariboru.

V Študijski knjižnici bo čitalnica med božičnimi počitnicami, t. j. od 24. decembra do 10. januarja zaprta. Da se omogoči preureditev leposlovnega oddelka, ki je v svrhu boljše izrabe prostorov nujno potrebna, se v tej dobi tudi knjige ne bodo izposojale. Iz istega razloga prosi knjižnica vse izposojevalce, da izposojene knjige 30. decembra ali 4. januarja sigurno vrnejo. Redno poslovanje se začne zopet 11. januarja 1932.

Tudi nabiralne akcije za božičnice zlo-
rabljajo.

Sokol v Studencih je doznal, da hodijo po mestu okrog trgovcev in dobrotnikov nabirali, ki pobirajo darove v blagu in denarju za božičnico sokolski deci in naraščaju v Studencih. Zato izjavlja študentski Sokol, da upoštevajoč dejanske razmere, ni že več let izvedel nikake nabiralne akcije v Mariboru in tudi letos ni nikogar poveril s takim nabiranjem. — Trgovci in obrtniki, pri katerih so se pojavili taki nabiralci, naj blagovoljivo sporočijo Soku v Studencih imena dotičnih nabiralcev, ako so jim znana. Ako pa se pojavi še kak nabiralec pod to pretvezo, pa naj ga izroče najbližjemu policijskemu stražniku. Le na tak način bo mogoče izslediti in kaznovati brezvestneže, ki izrabljajo sokolsko ime in naklonjenost občinstva do Sokola v svoje sebične namene.

Vremensko poročilo s Pohorja.

R i b n i š k a k o č a: Temperatura — 8. snega prišča 13 cm. smuka ugodna, vreme oblačno.

Rdeči križ na Pobrežju.

Krajevni odbor Rdečega križa priredi skupno šolo v nedeljo 20. t. m. ob 14. uri popoldne v dvorani g. Renčeljna božičnico za šolsko mladino. Na dnevnem redu so deklaracije, petje, dve mladinski igri, obdarovanje revnih šolarjev in slednjič čajanka za celokupno mladež. Starši in vsi prijatelji otrok dobrodošli!

Razstava »Brazde« v Celju.

Umetniški klub »Brazda«, ki ima do nedelje svojo prvo mariborsko razstavo v mali dvorani pivovarne Union, bo priredil v času od 31. januarja do 14. februarja prihodnjega leta razstavo tudi v Celju. Ob tej priliki se bodo mariborski in sploh štajerski umetniki prvič skupno predstavili celjski javnosti.

Poštno-paketni vagon v plamenih.

Ko je privozil v sredo zvečer ob 19. uri avstrijski osebni vlak na glavni kolodvor, so službujoči železničarji opazili dim, ki je prihajal iz železniškega voza za poštno pakete. Ko so odprli vrata, je bil v hipu v plamenih. Neustrašno so železničarji skočili v vagon in pričeli z gašenjem. V vagonu je bilo okoli 300 poštnih paketov. Nekaj jih je zgorelo, drugi pa so poškodovani, ker so jih morali polivati z vodo. Škodo še niso mogli ugotoviti. Ogenj je nastal na dnu vagona in sumilo, da je bilo med paketi blago, ki je lahko zanetljivo in se je užgalo samo.

Nesreča ne počiva.

Včeraj se je pripetilo več manjših nesreč. Posestnica Karolina G r e i n e r j e v a iz Rošpoha je padla na poledici in se potolkla po životu. — Pekovski pomočnik, 19letni Franc A n ž e l j. se je hudo vrezal na nogi. — Dva prsta na desnici je zmečkal skobelni stroj mizarju Ivanu O b e d u v Vošnjakovi ulici. — Čevljarski mojster Ivan N o v a k, stanujoč na Vojašniškem trgu, se je močno vsekav v dlan levega pri delu. Vsem ponesrečencem je nudila pomoč rešilna postaja.

Nezgoda avtotaksija.

Na ostrem ovinku je s kungoške ceste prehitro zavil na državno cesto z avtom Kerčekov šofer danes jutraj, ko se je vračal iz Svečine. Na gladki in oledeni cesti je zdrčal avto v globok obcestni jarek. Poklicani reševalci so voz, ki je ostal nepoškodovan, izvlekli iz jarka. Tudi vozaču se ni nič pripetilo.

Sreča v nesreči.

Premikajoče lokomotive se je ustrašil mlad konjiček na Aleksandrovi cesti v Krčevini. Voznica, že priletna ženica, je v hipu močno potegnila za vajeti, da se je plašljivi konj vzpel na zadnje noge. Voznica je izgubila ravnotežje in padla z voza, in — na srečo se ji nič ni zgodilo, — konj pa je zdrčal v galopu proti Košakom in se zaletel z vozom v obcestni kamen. Pri vozu se je zlomilo zadnje kolo, huiše nesreče pa ni bilo.

Pri sankanju

si je zlomil desnico 9letni viničarjev sinček Stanko Kraner. Prepeljati so ga morali v bolnišnico.

Aretacija.

Policija je aretirala brezposelnega delavca Alfreda O. in ga izročila sodišču, ker je ukradel bakren kotel trgovcu Weissu na Trgu svobode in zimsko suknjo točaju v restavraciji na glavnem kolodvoru.

Svengali v Rušah.

Lokolsko društvo v Rušah priredi jutri v soboto ob 20. uri v Sokolskem domu Svengaljev večer. Priznani telepat in eksperimentalni psiholog nam bo predvajal nekaj svojih izvrstnih eksperimentov na polju okultizma in televizije.

Priporočamo

bogato zalogo različnih daril, obeskov za božično drevo ter drugo sveže blago. Cene nizke, postrežba točna. Specijalna trgovina za živila Jaš & Lesjak, Maribor, Ulica 10. oktobra, 5767

Petek

Petek

„Skrivnostna polna noč“

(Zaubeischau)

Velika

kavarna

Cigani pred sodnijo

Že od nekdaj so v Cirkovcah in Brunsvigu, naseljeni cigani. Prebivajo po majhnih kočah in se preživljajo večinoma — no, kakor se pač preživljajo cigani. Svoje bližnje sorodnike imajo na Dravskem polju v Prekmurju. Pravzaprav pa so vsi iz enega gnezda, vsi ene krvi. Vsi so po poklicu cigani in muzikantje.

V septembru t. l. so prišli na obisk k ciganu Adolfu Baranji njegovi sorodniki Jožef Baranje, Mihael Sarkezi, Jožef Kokoš in Ivan Horvat, ki so pregovorili njega in njegove brate in polbrate, da vlomijo v klet posestnice Marije Klemenčičeve na Vurbergu. In tako se je v noči 10. septembra teh sedem ciganov, vsi dobro oboroženi s puškami in samokresi, prepeljal s čolnom preko Drave. Kmalu po polnoči so se priplazili do Klemenčičeve kleti. Trije cigani so vlomili v klet, ostali pa so stali na straži. Tiho in hitro so opravili svoj posel ter si naložili 150 steklenic piva, 25 litrov pelinkovca in 10 litrov dobrega vina. S svojim bogatim plenom so zopet prebredli Dravo in se utaborili v starejšinskem gozdu. Tu so jih že čakali ostali pajdaši. Brezskrbno so posedli okoli ognja in se pridno zalivali, veselili svoje sreče.

Nesrečo pa je imela posestnikova žena Marija D., ki je zjutraj slučajno prišla tam mimo. Iskala je v gozdu gob. Čim so jo cigani zagledali, so planili nanjo in jo odvedli daleč v gozd. Uboga, na smrt prestrašena ženska se je komaj zavdala, kaj se z njo godi. In še e popoldne se ji je posrečilo uiti. Cigani so jo namreč vse dopoldne stražili in ji pretili s samokresi, če bi skušala pobegniti.

Ko je Drevenškova prišla domov, je takoj javila orožnikom, kaj se je z njo zgodilo. Orožniška patrulja štirih mož se je brž podala v gozd, da polovi cigane. Tedaj se je med orožniki in cigani vnela prava bitka. Ko so cigani opazili orožnike, so pričeli streljati s puškami in s samokresi ter se krepko postavili v bran. Vendar se je orožnikom posrečilo po kratkem boju premagati cigane. Ujeli so Adolfa, Janoša, Štefana in Jožefa Baranja, dočim so ostali pobegnili.

V sredo so stali ti zločinci pred tukajšnjim sodiščem. Vseh sedem obtoženih ciganov je priznalo, da so bili oboroženi, zanimali pa so vsako krivdo vloma in posilstva. Vlom jim je bil dokazan, drugo pa je potrdila Marija D.

Po kratkem posvetovanju je senat spoznal vseh sedem ciganov krivim in so bili obsojeni: Adolf Baranja na 4 leta, Janoš Baranja na 5 let, Štefan Baranja na 2 leti in pol, Jožef Baranja I. na 5 let, Jožef Baranja II. na 2 leti, Jožef Baranja III. na 3 leta in Ivan Horvat na 6 let robije ter trajno izgubo državljan-skih pravic.

Razpravo je vodil višji sodni svetnik Zemljič, prisednika sta bila okrožna sodnika dr. Čemer in Kolšek. Okrožnico je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan. Zagovarjali pa so obtožence dr. Reisman, dr. Rapoč in dr. Rosina.

Spominjalte se CMD

Kralj džungle

Lovec na tigre pripoveduje:

Spet je obiskal plantažo tiger, pobil kravo, ki se je pasla na porobku gozda, ji izpil kri in jo pustil tam ležati, da se pogosti z mesom, kadar se bo dovolj usmradilo, — takšen je okus kralja džungle.

Pa sem si na visokem kavčukovem drevesu v bližini napravil prežo. Eno celo noč sem presedal tam gori, s steklenico konjaka, tablico čokolade, stotinami komarjev in mojo zanesljivo karabinko. Pod menoj pošastno smrdeča mrhovina, vse naokoli pa črni pragozd z vsemi svojimi skrivnostnimi glasovi. Tu intam kričanje opic, ki se prepirajo za najboljše ležišče, nato zopet nenadna mrtvaška tišina, kakor da narava v strahu pričakuje njega — kraljevskega tigra. Često zaprasketa nekaj v goščavi, tedaj se moje roke oklenejo puške in moje oči skušajo prodreti temo. Nič...

Dve je že čez po noč, vse je potihnilo, in samo kratek čas hočem še počakati. Naenkrat zašumi oddaleč kakor slap reke, in že padajo prve kaplje tropske plohe. Malo trenutkov pozneje se pogrežem v strašnem vodovju, do kože premočen se stiskam k deblu, izročen nevihti na milost in nemilost. A enako nagloma kakor je dež prišel, tako mahoma preneha zdaj.

Jaz imam pa tudi zadosti. Splezam po bambusovi lestvi z drevesa in se ob svitu žepne baterije prerinem skoz mokro goščavo do ozke steze, kjer stoji moj avto.

Naslednjega jutra sem velel kulijem zgraditi okoli mrtve krave iz močnih bambusovih palic nekakšno kletko, z majhno odprtino spredaj. V to odprtino smo položili težko železno past.

In že naslednje jutro je pritekel kulij ves iz sape: »Gospod, ujel se je!« Že sedim v avtu, puško poleg sebe, in vzamem s seboj več kulijev, oboroženih s sekirami. V par minutah smo na cilju. Previdno, puško pripravljeno na strel, prodiram v goščavo, kuliji za menoj. Z ujetim tigrom se ni šaliti. Kakor so sicer strahopetni in se izogibljejo človeka, dokler imajo dovolj druge hrane tako nevarni postanejo, kadar so v škripcu. Tedaj napade tiger takoj. Počasi, korak za korakom, stopamo naprej. Naenkrat zašumi na levi. Prestrašeni kriki kulijev, in potem rumenkasta senca, ki se umakne v goščavo. Najbrže kak tovariš ujetnika, ki ga ni hotel zapustiti v smrtni stiski. Stvar postaja neprijetna...

Zdaj stojim pred kletko. Ena plat je razdejana, debeli bambusovi koli so zlomljeni kakor šibice, zemlja povsod razrita od tigrovih šap, a mrhovina, posuta z gostimi roji muh, je nedotaknjena. Težka železna past, pritrjena z de-

belo verigo, pa je izginila! Sled kaže k velikemu, od viharja podrtemu drevesu. Počasi in oprezno se mu približujem. Potem pa skočim pogumno gor na deblo, — in strahovito rjojenje me za trenutek prikuje na mesto.

Tik za deblom leži tiger, velikan, zelene oči z nepopisno hudobnim izrazom uprte v mene. Samo z dvema krempljema leve šape se je ujel v past, desna je prosta. S silovito močjo je bil privlekel težko past do in preko debla, potem pa je omagal.

Kuliji za menoj so bili pobegnili. Tako stojim tigru nasproti sam. Komaj pet čevljev od mene leži kakor pripravljen na skok. Grozovit vroč smrad mu puhti iz širom odprtega žrela. Nevaren položaj, ker me lahko vsak hip od zadaj naskoči njegov tovariš. Če zgrešim, sem izgubljen. Bliskoma dvignem puško in ustrelim naravnost v žrelo pred menoj.

Rjojenje, da se strese gozd, tisti bojni klic, pred katerim trepečejo vse živali džungle. Drugi strel v glavo — in nato globoka tišina vsenaokoli.

Zdaj se prikažejo drug za drugim tudi pobegli kuliji in veselo poskakujejo okoli mrtvega tigra. Le s težavo jim ubranim, da mu ne populijo brkov. Ker tigrovi brki, če jih zmlete pomešaj v riž in poješ, ti dajo silno moško moč; če pa jih daš pojesti tekmeču, ga pa store popolnoma nesposobnega za ljubezen, — taka je vera Javancev. Eden kulijev se je takoj tudi namazal s toplo tigrovo krvjo, to je menda še boljše sredstvo, da zadobiš moč in lepoto.

Zvlekli smo na to 300 kil težko zver iz goščave in jo naložili na avto. Moj kitajski kuhar je potem tigra spretno odril, meso sem podaril presrečnim kulijem, kožuh z glavo vred pa sem v vedru, napolnjenem s špiritom, poslal z avtom v mesto k preparatorju. Zdaj krasi lepa trofeja mojega prvega lova na tigre mojo sobo.

Sport

Skupščina Nogometnega saveza.

V nedeljo, 20. t. m. bo v Beogradu skupščina nogometnega saveza. Važna bo, ker se namerava zopet spremeniti sistem tekmovanja za državno prvenstvo. V naših listih ni bilo nič komentarjev k posameznim predlogom v beograjskih in zagrebških listih. Tudi nam ni nič znane, ali se bo kak mariborski delegat udeležil skupščine ali ne. Ako se poveri interes mariborskih klubov ljubljanskega, bo uspeh nekam dvomljiv. Da niso v Beogradu o naši stopnji informirani, to vemo in smo prepričani, da precej teh gospodov tam dobi sploh ne ve, kje

leži Maribor. Vsekakor pa bi bilo dobro, da bi poslal vsaj ISSK Maribor svojega delegata na skupščino. Predlagali bi Planinška, ki pozna še najboljše naše razmere.

Ne gre, da bi se ne zanimali za dogodke v Beogradu, kajti nedeljska skupščina lahko uniči vse nade, da bi kdaj kak mariborski klub sodeloval v državnem prvenstvu. V nedeljo so imeli »prvoklasni« svojo »predskupščino« v Zagrebu. Da se bodo na vso moč branili province, je sigurno. Čeprav nimamo izgledov na prvenstvo, lahko prav pošteno zmešamo štrono tem pretendentom. To nam je letos pokazala Mačva. Videli smo nekaj njenih iger in močno dvomimo, da igra bolje kot Maribor.

Vsekakor se moramo potruditi, da bo šel zastopnik mariborskih klubov v Beograd. ISSK Maribor, kot najjačji klub, naj nam napravi to uslugo, samemu sebi pa pomaga do sodelovanja v tekmovanju za državno prvenstvo!

Hašk v Mariboru.

Sportnemu klubu Mariboru je uspelo pridobiti za gostovanje v nedeljo 20. t. m. slovito zagrebško enajstorico »Haška«, večkratnega prvaka ZNS-a. Hašk je minulo nedeljo porazil »Ilirijo« v razmerju 7:4.

Hašk se je zavezal, da nastopi v nedeljo s kompletno prvo garnituro. Z ozirom na to, da bo tudi SK Maribor nastopil v najmočnejši postavi, je pričakovati zares lepega sportnega užitka.

Naše sportno občinstvo bo gotovo pokazalo svoje zanimanje za to tekmo z veliko udeležbo.

Tekma bo ob vsakem vremenu ob 14. uri na igrišču SK Maribora.

»Nega telesa z ozirom na sport«

je naslov predavanju, ki bo danes ob 19. uri za dame, ob pol 21. uri pa za moške v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Predavanje priredi zimskosportni odsek SK Maratona. Predaval bo odlični slovenski sportnik Drago Ulaga iz Ljubljane, ki je v naši državi edini absolvent berlinske visoke šole za telesno kulturo. Za to predavanje vlada med mariborskimi sportniki veliko zanimanje.

Nov smučarski dom.

V nedeljo 20. t. m. ob 10. uri dopoldne bo slavnostna otvoritev Smučarskega doma SK Ilirije na Slatni pri Planici. Spored slavnosti: Pozdrav predsednika gradbenega odbora g. inž. Koudelke. Blagoslovitev doma. Slavnostni govor predsednika kluba in predstavnikov oblasti. Smučarska tekma na 8 km. Med tekmo je ogled notranjih prostorov in zakuska. Popoldne ob 16. uri razdelitev nagrad tekmovalcem in prosta zabava.

Sokolstvo

Sokoli-smučarji!

V soboto 19. t. m. bo skupen izlet k Ribniški koči. Odhod z vlakom ob 13.18 z glavnega kolodvora. Za začetnike je ta izlet prenaporen, ker se nameravamo v nedeljo vrniti čez Pesek in Klopni vrh v Ruše. — Zdravo!

Lutkovno gledališče Sokola I.

Lutkovno gledališče Sokola I. predvaja v nedeljo ob 15. uri v kadetnici igro »Gašperček v peklu«, za sokolsko mladino. Za Štefanovo pa pripravlja slovensko originalno igro Milčinskega »Mogočni prstan«. Prijatelji lutkovnega gledališča in sokolska mladež, pridite. — Zdravo!

Sokol Sv. Anton v Slov. gor.

je priredil preteklo nedeljo lepo uspelo telovadno akademijo. Po otvoritvenem govoru prosvetara brata Milana Klemenčiča, so sledile telovadne točke posameznih oddelkov, ki so bile izvajane vse prav dobro. Da se je naše društvo že tako razmahnilo, je zasluga vsega vadiateljskega zbora, posebno načelnika, brata Klementa Lievalda. Gledalci so z veliko pozornostjo sledili točkam in niso štedili z odobravanjem.

Iz Jadranske straže

Glavni odbor Jadranske straže je imel letos svojo sejo 12. in 13. decembra v Splitu. Udeležili so se je delegati vseh Oblastnih odborov. Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru je zastopal tajnik g. Pirc.

Po dvodnevni konferenci, ki so se vršile po sekcijah, je odobril glavni odbor poročilo izvršnega odbora, sekcije so poročale o dosežanih delu. Sprejeti so bili zaključki, da se reorganizira in pojači akcija za delo med pomladkom in da se požuri dograditev doma Jadranske straže v Splitu. Glavni odbor je sklenil, da ne sme brez posebnega dovoljenja noben Oblastni odbor izdajati edicij na lastno roko. Sprejet je bil budžet za prihodnje leto in predlog, da bodi kongres J. s. 6. do 8. maja v Skoplju. Soglasno je bila sprejeta resolucija, iz katere je razvidno, da so bili zaključki sprejeti soglasno v cilju uspešnega dela in napredka, kakor tudi, da morejo sedanjo krizo, ki je zavaljala po vsem svetu, in njene posledice na vse društvene prilike, prebresti le močna volja in ideali. Končno omenja resolucija, da je izvrševala Jadranska straža v polni meri svojo misijo kot buditeljica pomorske zavesti v našem narodu, da se končno zaveđa pomena lastnega morja za korist poedinca in skupnosti. Ob zaključku se je predsednik Izvršnega odbora ban dr. Tartalja zahvalil vsem za sodelovanje.

Razgovori z našimi umetniki

(Ob razstavi »Brazde« v Mariboru).

Albert Sirk.

Kdor gleda Sirkove slike, težko verjame, da je njihov oče učitelj meščanske šole pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Nobena črtica ga ne izdaja. Ves ogenj, vsa razgibanost, ves temperament njegovih del dokazuje, da živi gospod Sirk dvoje življenj, in ono drugo, ki ga razkriva v svojih slikah, bo najbrže njegov pravi svet. Tisti, za katerega je treba veliko lepote in resnice, tisti, ki ga ustvarja njegova prostost iz preteklih in prihodnjih dni.

Zadnjič me je obiskal na domu. Škoda, da se mu je mudilo nazaj k Sv. Lenartu. Zato mi je mogel le malo povedati.

»Rodil sem se l. 1887. pri Sv. Križu pri Trstu. Moj oče je bil ribič. S slikanjem sem pričel že v srednji šoli in po dokončani nižji realki in obrtni šoli sem prišel na akademijo v Benetke. Moj najboljši profesor je bil Tito. Specializiral sem se za figuralna dela, a zelo rad slikam tudi pokrajine. Predvsem morje.«

»Kaj pa Vam je dajalo največ pobud pri Vašem delu?«

»Potovanja. Sveta sem videl že precej. Prepotoval sem vso Grčijo, Turčijo, Španjo, v Afriki sem bil in Italiji seveda. Pričel sem potovati že pred vojno, v vojni pa sem imel to srečo, da sem postal vojni slikar in ko' tak sem hodil

iz kraja v kraj, se učil, delal, poučeval tudi druge in živel. Za mojo lastno osebo je prišel konec vojne prehitro.«

»Na kakšen način pa ustvarjate? Ali verujete v inspiracijo?«

»Vsako stvar je pač treba temeljito preštudirati. Inspiracija pa je le glavno. Priznati moram, da doblim najmočnejše inspiracije vedno, kadar sem že malo dobre volje. Navadno si ob takih hipih napravim samo kake skice, da mišli ne zapravim, izdelovanja pa se lotim potem šele drugi dan, ali kdaj kasneje. Zanimivo je n. pr., s kolikšno lahkoto sem nekoč v takem veseljem stanju naslikal pijanca. Sedim v gostilni ob svojem kozarcu in gledam okrog po ljudeh. Kar me nenadoma prime: Kaj, ko bi onegale pijanca? Stopim k njemu in ga poprosim, če mi hoče pozirati? Oba sva ga nela svojo merico pod kapo, pa je moral biti lenčeno tudi on! na papirju pijan!«

»Ali sedaj še kaj potujete?«

»Kadar morem. Lani sem delal na Rabu.«

»Kakšni motivi Vas v zadnjem času najbolj zanimajo?«

»Sedaj zanišljam Kristusa med ribiči. In pa primorsko Madono. Sedela bo na skali ob obrežju, Jezušček pa se bo ob njenih nogah igral v vodi z ribo.«

»Kako pa sodite o novih strujah v slikarstvu?«

»Ekspresionizem imam rad, čeprav ne vem, če bom sam kdaj prišel do njega. Pa saj to je končno vseeno. Smer je popolnoma postranska stvar. Po moji sodbi

naj slika nastane tako ali drugače, umetnina je tedaj, kadar ima v sebi moč, da človeka privlači in odpočije!«

Trdina Silva.

Društvo za eksploatacijo gospe Krize

So ljudje, ki jim je »inspekcijska služba« po gostilnah, restavracijah in kavarnah v posebno zabavo. To so večinoma taki, ki nimajo ali pa ne marajo stalne družbe in stalnega lokala. Pa se napotijo zvečer, včasih bolj zgodaj, včasih bolj pozno od vrat do vrat. Povsod tam »kjer Bog roko ven moli,« pomolijo oni svoj nos v pivnico, pregledajo z enim samim »škiljajem« situacijo in gredo spet dalje. Naposled pa razpno svoj šotor tam, kjer jim je dobro biti, kjer najdejo primerno družbo in dobro kaplico.

Nu, pa sem se odpravil tudi jaz te dni nekoč na tako »inspekcijo«. Od ulice do ulice in od gostilne do gostilne sem kolovratil, skozi vsaka vrata sem potisnil svoj nos, sreče pa nisem imel prav nikjer. Joj, kako pust in dolgočasen, stransko dolgočasen je postal naš lep Maribor, odkar se je pričela bolj in bolj šopiriti po njem gospa Kriza.

Tam nekoč pri »Kuhanem peteršiljčku« sem moral uporabiti povečevalno steklo, da sem »odkril« enega samega gosta, pa še tisti je žulil eno samo uborno o-sminko čehene črnine, ki jo za »Dalmatince« zmerjajo.

Pri »Osoljenem stegnu« so neki go-

spodje šnopsali, pa še to pri praznih steklenicah najmanjšega formata. In potem pri »Smehljajočemu se zajčku«, pri »Prekajenem jeziku« in pri vseh drugih lepih naslovih — povsod ista slika. Samo tam, kjer so imeli koncert, je bilo malo bolj živahno. Zdi se, da gospa Kriza ne ljubijo gospe Muzike in se izogibljejo takih lokalov, kjer včasih tabori. Potrt sem se vrnil domov in se resno bavil z mislijo, da bi kar do fundamenta obupal nad našim »veselim« štajerskim Meranom.

Pa sem si naslednjega dne mislil: Kaj, če se je morda naš mili mariborski narod preorientiral in je pričel bolj skrbeti za želodec in za druge take stvari, kakor za grlo? In sem jo mahnil še na inspekcijo po trgovinah. Nobene nisem izpustil. Trgovci, pomočniki in pomočnice (poslednje še prav posebno) so me nepopisno lepo in vladno pozdravljali, za blagajno pa je sedela povsod preslaborodna gospa Kriza. Ko sem se vrnil z »inspekcije«, so se mi zdeli vsi naši trgovci kakor speča vojska kralja Matjaža, čakajoča nagle in nepredvidene smrti gospe Krize.

Obupal pa nisem, nasprotno, porodila se mi je celo prav korajžna ideja, in jo kar predlagam v realizacijo: Ustanovimo društvo za eksploatacijo gospe Krize. »Eksploatacija« se mi zdi najprimernejša stvar, ker sem že večkrat slišal da je z eksploatacijo koga ali česa že marsikdo obogatel. In zakaj ne bi mi, mi korajžni štajerski Meranci?!

nspektor X.

Curren Bell:

Lowoodska sirota

1. knjiga.

9

Njene oči, nje glas so mi vzbudile vso mržnjo, ki sem je bila zmožna. Drgetala sem od glave do pete, spreletavala me je nebrzdana razdraženost, ko sem nadaljevala:

»Drago mi je, da mi niste sorodnica. Nikoli Vam ne porečem več ujna, dokler bom živa. Nikdar Vas ne obiščem, ko odrastem; in če me bo kdo vprašal, ali sem Vas imela rada, mu odgovorim, da mi je že sama misel na Vas zoprna in da ste me krotko mučili.«

»Kako se držeš kaj takega trditi, Jana Eyre?«

»Kako se držnem, Mrs. Reed? Kako se držnem? Ker je to resnica. Vi mislite, da nimam čustev in da lahko živim brez trohice ljubezni ali prijaznosti; toda jaz tako ne morem živeti. In Vi ne poznate usmiljenja. Spominjala se bom do zadnjega vzdih, kako ste me porinili nazaj — sirovo in silovito porinili nazaj v rdečo sobo in me zaprli vanjo, dasi sem umirala od strahu, dasi sem vpila v smrtni grozi: »Usmilite se me! Usmilite se me, ujna Reed!« In tako kazen sem morala prestati, ker me je Vaš pokvarjenec udaril, me pobil za prazen nič. Vsakemu, ki me bo kdaj vprašal, povem to resnično povest. Ljudje Vas imajo za dobro žensko, toda Vi ste hudobni, trdosrčni! Vi ste hinavka!«

Se preden sem končala, se mi je duša začela širiti, veseliti, čutila sem čudno voljnost in zmagovalnost, da še nikoli tako. Zdelo se mi je, da so počile nevidne spone in da sem si priborila nenadno svobodo. Ni bilo neupravičeno, tisto čustvo. Mrs. Reed je bila vsa prestrašena. Ročno delo ji je bilo zdrknilo na tla, krčila je z rokama, omahovala na levo in desno in kremžila obraz, kakor bi hotela zajokati.

»Jana, motiš se! Kaj ti pa je? Zakaj se tako treseš? Ali bi hotela vode?«

»Ne, Mrs. Reed.«

»Ali si kaj drugega želiš, Jana? Pravim ti, da bi ti bila rada prijateljica.«

»Vi ne. Rekli ste Mr. Brocklehurstu, da imam slab značaj, da naginjam k hinavščini; in v Lowoodu bom vsem povedala, kdo ste in kaj ste mi storili.«

»Jana, ti teh stvari ne umeješ. Otroke je treba za njih napake kaznovati.«

»Hinavščina ni moja napaka!« sem zakričala z divjim, prodirnim glasom.

»Toda strašna si, Jana, to moraš priznati. In sedaj se vrni v otroško sobo — saj si dobro dete — in malo leži.«

»Jaz nisem Vaše dobro dete in ne morem leči. Pošljite me kmalu v šolo, Mrs. Reed, ker tukaj živeti mi je odurno.«

»Res jo bom kmalu poslala v šolo,« je zamrmrala Mrs. Reed, in pobravši svoje delo, je nenadno zapustila sobo.

Pustila me je samo — kot zmagovalko. Bila je to najhujša bitka, ki sem jo doslej bila, in prva zmaga,

ki sem si jo priborila. Nekaj časa sem stala na gunju, kjer je stal gospod Brocklehurst, in sem uživala zmagovalčevu samoto. Najprej sem se smejala sama sebi in sem se čutila vzvišeno; toda to srečo zadovoljstvo mi je tako hitro upadalo, kakor so pojemali nagli utripi mojega bila. Otrok se ne more prepričati z ljudmi, ki so starejši od njega, kakor sem bila to storila jaz, ne more tako silovito izražati svojega ogorčenja, kakor sem ga bila izrazila jaz, a da pozneje ne čuti bol kesanja in mraz reakcije. Pas goreče goljave, žareč, plameneč, uničujoč, bi bil prava slika moje duše, ko sem dolžila ujno in ji pretila; isti pas, črn in ožgan po ugaslih plamenih, bi bil baš tako točno predstavljaj moje poznejše duševno stanje, ko mi je bil pol ure trajajoči molk in preudarek pokazal glupost mojega vedenja in breznačnost mojega osovražnega položaja in sovražnega nastoja.

Nekaj kakor maščevanje sem bila okusila prvič v življenju. — Kot dišeče vino se mi je zdelo, ko sem ga pila, toplo in ognjevito; njega okus po pitju je bil kovinast in jedek in bilo mi je, kot da sem otrovana. Rada bi bila sedaj stopila pred ujno in jo prosila odpuščanja; toda vedela sem nekaj iz izkustva in nekaj po nagonu, da bi to bila pot, ki bi me dovedla do dvojenega zaničevanja in do novega vzburkanja vseh mojih strasti.

Rada bi se bila vadila v kaki lepši spretnosti kot v upornem govoru; rada bi si bila poiskala hrano za pohlevnejše čustvo, kot je bilo temačno ogorčenje. Odpri sem knjigo — nekake arabske bajke so bile; sedla sem in poizkusila čitati. Nisem mogla pojmiti predmeta; lastne misli so venomer plavale med menoj in vrstami, ki sem jih navadno slastno čitala. Odpri sem steklena vrata, ki so vodila iz zajutrkovnice na plano. Grmovje je bilo mirno, mračni mraz, ki ga ni ogražalo ne solnce ne južni veter, je bil zagospodaril v vrtu. Pokrila sem si glavo in roke z robom svojega krila in sem se šla sprehajati v zapuščen del vrta. Toda molčeče drevje, padajoči jelovi storži, zmraznjeni spominki jeseni, rjavi listi, naveti po vetrovih v kupe in sedaj zlepljeni po mrazu, me niso veselili. Naslonila sem se na verejo in ogledala pusto polje, kjer se niso pasle ovce, ker je bila slana ožgala in obelila kratko travo. Bil je prav mrk dan; oblačno nebo, polno snega, se je bočilo nad krajino; včasih so padale snežinke, ki so se prijele trdega pota in belkastega travnika in se niso več raztopile. Tako sem se naslanjala, nesrečna deklica, in sem iznova in vedno iznova šepetala: »Kaj naj storim? Kaj naj storim?«

Nenadoma sem začula jasen glas, ki je klical: »Miss Jana, kje pa ste, pridite k malici!«

Bila je Lizika; dobro sem jo poznala, a genila se nisem. Njena lahka noga je pristopicala po poti.

»Hudobna stvarca!« je rekla. »Zakaj pa ne pridete, če Vas kličem?«

Lizikina prisotnost se mi je zdelo zelo prijetna v primeri z mislimi, ki so se mi bile podile pravkar po glavi, dasi je bila kakor po navadi malo huda name. Stvar je bila taka, da se mi po svaji z ujno in po zmagi nad njo ni zdelo vredno, da bi kaj marala za trenutno jezico naše pestunje. Obšla me je misel, da bi

HUMANIK

nudi

195°
LAK195°
BOKS

se ob njeni mladostni lahkostnosti malo ogrela. Obšla sem jo z obema rokama in dejala: »Dajte, Lizika, ne karajte me!«

Tako odkritosrčne in neustrašene kretnje si doslej še nisem bila dovolila. Videti je bilo, da ji je godila.

»Vi ste čudno dete, Miss Jana,« je rekla, ko je gledala zviška name, »nemirna, samotna stvarca; in kakor se mi zdi, pojedete v šolo?«

Pokimala sem.

»In Vam ne bo žal pustiti uboge Lizike?«

»Kaj je Liziki do mene? Saj me venomer kara.«

»Ker ste tako čudna, prestrašena, plaha deklica. Zakaj niste drzejši?«

»Kaj! Da bi me še bolj topli?«

»Neumnost! Sicer pa Vas res prehudo pestijo. Matiči mi je dejala, ko je prišla pred tednom k meni, da bi ne hotela videti lastnega otroka na Vašem mestu. — No, pridite v hišo; dobro novico imam za Vas.«

»Ne vem, ali jo res imate, Lizika.«

(Nadahevanje sledi.)

Jutrove zbirke za Božič in Novo leto

dobite tudi v podr. **Tiskovne zadruge, Maribor, Aleksandrova cesta 13**

POZOR!

Naznanjam, da bom imel jutri 19. decembra ves dan

volovsko meso po Din 4-6-

svinjsko, teletino in prekajeno meso po najnižjih cenah.

K. KIRBIŠ, GOSPOSKA ULICA 23.

Našim malčkom za Božič!

1. Dolgouhi Jernejček
2. Princeza v pomaranči
3. Koko in druge živalske zgodbe
4. Mihec in princ Lenuhar
5. Čarobni studenec
6. Božične pripovedke
7. Vilinske gosli
8. O srečnem krojaču in še druge pravljice.

Vse te knjige stanejo broširane **do 15. januarja 1932. samo Din 50-,-, vez. Din 80-,-**

Knjigarna Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova 13

Insertirajte

v

„Večerniku“

Spominiaite se CMO

zastopniki se sprejmejo

Modne novosti

za dame in gospode ter šiviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ SLOVENSKA ULICA

Stanovanje in hrano

oddam boljšemu delavcu. Splavarska ulica 6. 5730

Smučl

od Din 60.— dalje, sanke od Din 70.— dalje. Igo Baloh, Vetrinjska ulica 18. 5766

Našla sta se dva ključa

od Mariborskega dvora do Magdalenskega parka. Lastnik jih dobi v upravi »Večernika«. 5756

Soba in črkslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Lepo sobo in kuhinjo

s pritlik inami separirano, v lepi legi in v vili pod piramido, takoj za vselit, oddam stranki, katera mi posodi Din 12.000 na eno leto. Naslov v upravi Večernika. 5724

Občinski urad Pobrežje javlja tužno vest o nepričakovani smrti svojega uglednega odbornika, gospoda

Blaža Železnik-a

ki je v sredo, dne 16. decembra ob 9. uri za vedno zatisnil oči.

Predragi pokojnik je bil prvi slovenski župan na Pobrežju, dičile so ga vse vrline, bil je poznan daleč naokrog, posvetil je mnogo dela in truda interesom občine, ohranili ga bomo v najlepšem in trajnem spominu. Pokojnega tovariša sprejmemo k večnemu počitku dne 18. decembra ob pol 16. uri.

Težko prizadeti rodbini naše globoko sožalje!

Občinski odbor na Pobrežju.